

Protokół nr 07/2019
z posiedzenia Komisji Rewizyjnej
Rady Miasta Poznania
w dniu 9 kwietnia 2019 roku
miejsce posiedzenia: Sala Błękitna UMP

Porządek posiedzenia:

1. Kontrola polityki ekologicznej Miasta Poznania w zakresie dbałości o czystość powietrza.
2. Sprawy bieżące. Wolne głosy i wnioski.

Lista obecności członków KR stanowi załącznik nr 1, a lista gości załącznik nr 2 do niniejszego protokołu.

Przewodnicząca KR – Klaudia Strzelecka otworzyła posiedzenie Komisji, powitała zebranych i przedstawiła porządek obrad. Następnie poinformowała, że przebieg posiedzenia jest rejestrowany w formie audio.

Ad. 1. Kontrola polityki ekologicznej Miasta Poznania w zakresie dbałości o czystość powietrza.

Przewodnicząca KR – Klaudia Strzelecka podziękowała za przesłane materiały uzupełniające. Poprosiła o krótkie przedstawienie zagadnienia związanego z powołaniem pełnomocnika ds. jakości powietrza.

Dyrektor Wydziału Kształtowania i Ochrony Środowiska UMP – Hanna Grunt wyjaśniła, że początkowo obejmowała stanowisko Zastępcy Dyrektora Wydziału Ochrony Środowiska (z podległymi działami zieleni i ocen oddziaływania na środowisko), a dodatkowo w lipcu 2018 roku została pełnomocnikiem Prezydenta ds. jakości powietrza.

Przewodnicząca KR – Klaudia Strzelecka zapytała, czy ktoś wcześniej pełnił funkcję związaną z kwestiami czystości i jakości powietrza w Poznaniu.

Dyrektor Wydziału Kształtowania i Ochrony Środowiska UMP – Hanna Grunt odpowiedziała, że wykonywano zadania w tym zakresie - określone w regulaminie, natomiast nie było oddzielnej funkcji przypisanej tym kwestiom. Wyznaczona komórka zajmuje się tym, czego wymaga ustawa Prawo ochrony środowiska, czyli m.in. wydawaniem decyzji reglamentujących, śledzeniem, kontrolą jakości i czystości powietrza.

Przewodnicząca KR – Klaudia Strzelecka zwróciła się z pytaniem, iluosobowa jest ta komórka Wydziału.

Dyrektor Wydziału Kształtowania i Ochrony Środowiska UMP – Hanna Grunt poinformowała, że w okresie objętym kontrolą była to Pani Kierownik oraz jeden pracownik

zajmujący się ochroną powietrza. Od stycznia 2019 r. zatrudniona jest dodatkowa osoba. Natomiast w komórce zajmującej się edukacją i przekazywaniem informacji pracuje jedna osoba związana z kwestiami jakości i ochrony powietrza.

Przewodnicząca KR – Klaudia Strzelecka zapytała, czy Pani Dyrektor, jako pełnomocnik Prezydenta, była dodatkową osobą wspierającą te działania czy stanowisko było wpisane we wspomnianą komórkę organizacyjną?

Dyrektor Wydziału Kształtowania i Ochrony Środowiska UMP – Hanna Grunt udzieliła odpowiedzi, że była wówczas dodatkową osobą.

Przewodnicząca KR – Klaudia Strzelecka zwróciła się z pytaniem, w jakim zakresie jakość powietrza jest zadaniem własnym gminy.

Dyrektor Wydziału Kształtowania i Ochrony Środowiska UMP – Hanna Grunt wyjaśniła, że reguluje to Prawo ochrony środowiska wraz z rozporządzeniami. Zaznaczyła, że zestawienie aktów prawnych zostanie przygotowane dla Komisji. Dodała, że w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminie nie ma mowy o jakości powietrza.

Przewodnicząca KR – Klaudia Strzelecka zastanowiła się, czy można stwierdzić, że ochrona jakości powietrza w każdym mieście jest zadaniem własnym gminy.

Dyrektor Wydziału Kształtowania i Ochrony Środowiska UMP – Hanna Grunt podkreśliła, że zależy to od zakresu. Jeżeli chodzi o jakość powietrza dotyczącą reglamentacji niektórych przedsięwzięć niepodlegających kompetencjom Urzędu Marszałkowskiego – to można stwierdzić, że jest to zadanie własne gminy. Natomiast w ustawie nie znajdzie się określenia, że jakość powietrza jest zadaniem własnym gminy. Kompetencje są rozdzielone na poszczególne działania Miasta, Województwa, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

Przewodnicząca KR – Klaudia Strzelecka poprosiła także o przedstawienie Komisji zakresów obowiązków (kart stanowiskowych) osób odpowiedzialnych w Wydziale za sprawy związane z jakością powietrza, w tym również pełnomocnika Prezydenta ds. jakości powietrza. Następnie nawiązała do Programu ochrony środowiska oraz Programu ochrony powietrza.

Dyrektor Wydziału Kształtowania i Ochrony Środowiska UMP – Hanna Grunt poinformowała, że Program ochrony środowiska został opracowany przez Wydział, w konsultacji z innymi jednostkami. Natomiast Program ochrony powietrza jest opracowywany przez Urząd Marszałkowski w konsultacji z Miastem.

Przewodnicząca KR – Klaudia Strzelecka zwróciła się z prośbą o przekazanie Komisji informacji na temat wkładu komórki Wydziału lub Pani Pełnomocnik w te programy. Zapytała także, czy w okresie objętym kontrolą pojawiły się ze strony Wydziału propozycje uchwał, stanowisk w tym zakresie. Poruszyła kwestię miejskiego zasobu mieszkaniowego. Zwróciła się z pytaniem, w jaki sposób ogrzewane są mieszkania, w których nie przeprowadzono jeszcze wymiany pieców.

Dyrektor Wydziału Kształtowania i Ochrony Środowiska UMP – Hanna Grunt odpowiedziała, że często są to źródła ciepła na paliwa stałe.

Kierownik w Wydziale Kształtowania i Ochrony Środowiska UMP – Anna Feja dodała, że w 2010 roku został ustawowo zlikwidowany Gminny i Powiatowy Fundusz Ochrony Środowiska. Wówczas we wszystkich jednostkach miejskich sposób ogrzewania oparty na węglu został

zmieniony, poprzez współudział tych funduszy, za co Miasto w 2002 roku otrzymało tytuł Lidera Polskiej Ekologii.

Przewodnicząca KR – Klaudia Strzelecka przeszła do omówienia materiałów przekazanych przez Wydział. Zapytała o podział Wielkopolski na 3 strefy: Aglomerację Poznańską, Miasto Kalisz i strefę wielkopolską.

Dyrektor Wydziału Kształtowania i Ochrony Środowiska UMP – Hanna Grunt wyjaśniła, że w strefę Aglomeracji Poznańskiej wchodzi samo Miasto Poznań (powiat grodzki). Taki podział wynika z wymagań ustawowych. Miasta powyżej 100 tys. mieszkańców stanowią odrębne strefy, a pozostała część może zostać uznana za strefę wspólną. Dla każdej strefy opracowuje się następnie odrębny program ochrony powietrza. Początkowo każdy powiat stanowił oddzielną strefę, a później, w ramach realizacji działań monitoringowych, ustanowiono aktualny podział.

Przewodnicząca KR – Klaudia Strzelecka poruszyła kwestię ewidencji aut o wysokiej emisji spalin. Zwróciła się z pytaniem, czy taka ewidencja jest prowadzona oraz czy Miasto wie, ile takich samochodów jest zarejestrowanych w Poznaniu.

Dyrektor Wydziału Kształtowania i Ochrony Środowiska UMP – Hanna Grunt odpowiedziała, że Miasto prowadzi ewidencję poprzez Wydział Uprawnień Komunikacyjnych. Dodała, że Wydział KiOŚ podjął działania mające na celu ustalenie zasobu samochodów będących w dyspozycji jednostek miejskich.

Przewodnicząca KR – Klaudia Strzelecka zaproponowała, aby Komisja zwróciła się w tej sprawie z pismem do Wydziału Spraw Obywatelskich i Uprawnień Komunikacyjnych.

Dyrektor Wydziału Kształtowania i Ochrony Środowiska UMP – Hanna Grunt uzupełniła, że żadna jednostka miejska nie ma tytułu do tego, aby zabronić rejestrowania aut, które zostały dopuszczone do ruchu.

Przewodnicząca KR – Klaudia Strzelecka stwierdziła, że te kwestie powinny być w jakiś sposób kontrolowane przez Miasto. Następnie nawiązała do sprawy oczyszczaczy powietrza w żłobkach miejskich.

Przewodniczący KDO przy Wydziale KiOŚ – Wiesław Rygielski zapytał o wymianę filtrów w oczyszczaczach.

Radna Małgorzata Dudzic-Biskupska poinformowała, że radni pytali o filtry podczas posiedzenia Komisji Budżetu. Są one wymieniane zgodnie z instrukcją. Urządzenia są zakupione wraz z dwuletnią wymianą filtrów, według terminów określonych w instrukcji.

Dyrektor Wydziału Kształtowania i Ochrony Środowiska UMP – Hanna Grunt wyjaśniła, że oczyszczacze zamontowane są w 14 żłobkach. Dokładną ich liczbę zna Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych, który nadzoruje sprawę oczyszczaczy powietrza.

Przewodnicząca KR – Klaudia Strzelecka zasugerowała, aby Komisja zwróciła się z pytaniami dotyczącymi oczyszczaczy do Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych. Zapytała także o kwestię konsultacji społecznych w zakresie smogu i jakości powietrza.

Dyrektor Wydziału Kształtowania i Ochrony Środowiska UMP – Hanna Grunt odpowiedziała, że Wydział nie organizował takich spotkań z mieszkańcami.

Przewodnicząca KR – Klaudia Strzelecka zwróciła się z pytaniem na temat współpracy ze Strażą Miejską w zakresie czystości powietrza.

Dyrektor Wydziału Kształtowania i Ochrony Środowiska UMP – Hanna Grunt poinformowała, że Wydział wchodzi we współpracę ze Strażą Miejską, natomiast jej nie nadzoruje. Współpraca przejawia się w przekazywaniu wszelkich interwencji kierowanych do Wydziału i należących do kompetencji Straży Miejskiej. Ponadto pojawiły się ustalenia, w jakich konfiguracjach oraz o jakich zjawiskach należy się wzajemnie informować. Do współpracy można zaliczyć też udział w Olimpiadzie Bezpieczeństwa organizowanej przez Straż Miejską, a także udział w różnych konferencjach. Zaznaczyła, że pod koniec zeszłego roku SM otrzymała uprawnienie, wynikające z rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i polegające na nakładaniu grzywien z tytułu nieprzestrzegania zapisów uchwały antysmogowej. Wydział prowadził również szkolenia dla SM na temat Eko Patrolu.

Przewodnicząca KR – Klaudia Strzelecka poprosiła o przedstawienie Komisji informacji na temat szkoleń (liczba uczestników, zakres itd.), liczby przekazywanych interwencji wraz ze sposobem ich załatwienia oraz ustaleń ze Strażą Miejską w zakresie jej działalności.

Radna Sara Szynkowska vel Sęk zaproponowała, aby każda rada osiedla przystąpiła do szkolenia związanego z kwestiami smogu, zieleni i dbania o środowisko. Obecnie powinno być to obowiązkowe.

Dyrektor Wydziału Kształtowania i Ochrony Środowiska UMP – Hanna Grunt podkreśliła, że Wydział będzie nadal w tych sprawach występował do rad osiedli.

Radny Konrad Zaradny dodał, że rozmawiał na ten temat z Panią Dyrektorem na początku marca. Należy doprowadzić do nawiązania współpracy ze wszystkimi radami osiedli w tym zakresie.

Przewodnicząca KR – Klaudia Strzelecka zwróciła się z prośbą o przekazanie Komisji informacji o kosztach poniesionych na promocję działań antysmogowych (opisanych w przesłanych materiałach).

Działacz organizacji pozarządowych – przypomnieli o konieczności współpracy Miasta z Urzędem Marszałkowskim, Wojewódzkim i Starostą, a także o działaniach i publikacjach Polskiego Klubu Ekologicznego. Zwrócił uwagę na działalność Koalicji Antysmogowej „Bye bye smog”. Komisja nie wspomina o tym na swoich posiedzeniach.

Przewodnicząca KR – Klaudia Strzelecka wyjaśniła, że Komisja Rewizyjna kontroluje konkretne Wydziały i zagadnienia. Zanim zostaną sformułowane wnioski i zalecenia pokontrolne, należy dowiedzieć się, jak dany obszar funkcjonuje w Mieście. Informacje ze strony społecznej mogą zostać uwzględnione przy sporządzaniu protokołu kontroli.

Działacz organizacji pozarządowych – poruszył sprawę działania oczyszczaczy powietrza. Ponadto zaznaczył, że Wydział Ochrony Środowiska działa bardzo słabo w kwestii czystości powietrza. Ponownie podkreślił znaczenie bilansu potrzeb i możliwości. W Poznaniu brakuje też współpracy władz Miasta ze stroną społeczną. Przedstawił zastrzeżenia, co do współpracy z Panem Radnym Konradem Zaradnym, a następnie nawiązał do organizowanego Poznańskiego Półmaratonu w kontekście jakości powietrza oraz do środków zewnętrznych na walkę ze smogiem.

Przewodnicząca KR – Klaudia Strzelecka ponownie poprosiła stronę społeczną o wskazanie takich źródeł finansowania.

Przewodniczący KDO przy Wydziale KiOŚ – Wiesław Rygielski przedstawił zarzuty, co do działań Miasta w zakresie czystości powietrza. Zaznaczył, że Miasto nie realizuje Programu ochrony powietrza. Przede wszystkim Poznań nie osiągnął celów zakładanych przez Program. Ponadto wskazał na brak dotychczasowych działań Pani Pełnomocnik w zakresie polityki związanej z jakością powietrza. Koalicja Antysmogowa została wykluczona z udziału w pracach Zespołu ds. jakości powietrza. Po czterech latach składania pism i wniosków, przedstawiciele Koalicji nie mogą pozostać bierni. Następnie nawiązał do wymiany „kopciuchów”. Zmiana ogrzewania na gazowe nie jest właściwym kierunkiem (UE uważa, że jest to także paliwo kopalne). Unia Europejska nie będzie dotować wymiany ogrzewania na gazowe. Ponownie podkreślił znaczenie fotowoltaiki – Program KAWKA powinien zakładać takie rozwiązanie. Poruszył także kwestię ubóstwa energetycznego. Miasto nie zajmuje się ludźmi dotkniętymi tym zjawiskiem. Nie otrzymują oni żadnej pomocy w formie np. dotacji, pożyczki czy programu osłonowego (dotyczy to np. ludzi mieszkających na „działkach”). Stwierdził, że oczyszczacze powietrza są dobrym rozwiązaniem, ale powinny działać w inny sposób - pobierać powietrze z zewnątrz, filtrować je z zanieczyszczeń, a później wprowadzać do pomieszczenia. W żłobkach i przedszkolach przede wszystkim brakuje odpowiedniej wentylacji. Przeszedł do omówienia sprawy związanej z natężeniem ruchu w mieście. Aktualnie prawo dopuszcza wprowadzenie stref niskiej emisji. Poznań w ogóle nie podjął takiego tematu, a Koalicja Antysmogowa o to postulowała. Dobrym rozwiązaniem mógłby być np. panel obywatelski, który zorganizowano w Lublinie i Gdańsku. Straż Miejska w Poznaniu chciała podjąć działania mające na celu naukę mieszkańców w obszarze bieżącego, szybkiego obniżenia emisji poprzez „palenie od góry”. Wydział Ochrony Środowiska nie chciał współpracować w tym zakresie. Takie szkolenia odbywają się w całej Polsce. Rozwiązanie obniżyłoby radykalnie (być może już w przyszłym sezonie) poziom zanieczyszczenia powietrza. Zauważył, że warto skierować ofertę szkoleniową do rad osiedli, ale zapewne większość nie będzie zainteresowana. Dodał, że w Poznaniu brakuje osób, które znają się na zagadnieniu związanym z czystością powietrza. Wydawane są broszury informacyjne, których nikt nie czyta (brak systemu dystrybucji). Zastanowił się, czy w Wydziale do 2018 roku był oddział, który zajmowałby się edukacją w zakresie ochrony powietrza. Poinformował również, że sprawdził, iż Miasto Poznań nie złożyło żadnego wniosku o dofinansowanie, który dotyczyłby ochrony powietrza. Inne miasta korzystają z takich środków (m.in. w zakresie pozyskania tzw. „ekodoradców”). Przez kilka lat Wydział unikał dyskusji i debaty publicznej – pomimo prośb przedstawicieli Koalicji Antysmogowej. Organizacje pozarządowe czterokrotnie od 2016 roku występowały o podjęcie działań w zakresie walki ze smogiem, a Stowarzyszenie „Prawo do Miasta” stworzyło strategię na ten temat. Nie uzyskano żadnej odpowiedzi ze strony Miasta.

Radna Sara Szynkowska vel Sęk poruszyła kwestię smogu nad Wartą w okresie letnim, spowodowanego dużą liczbą rozpalanych grillów. Zapytała, kto powinien informować obywateli o szkodliwości używanej rozpalki oraz jaka jest możliwość wyrzucania zużytego węgla. Wyraziła zdanie, że ta sprawa nie jest kontrolowana przez Miasto.

Dyrektor Wydziału Kształtowania i Ochrony Środowiska UMP – Hanna Grunt odpowiedziała, że nie leży to w gestii Wydziału i nie ma on uprawnień do przeprowadzenia takiej kontroli. Uprawnienia do kontroli utrzymania porządku i czystości w mieście ma Straż Miejska. Z kolei sprawy korzystania z terenów nadwarciańskich prowadzi Wydział Gospodarki Nieruchomościami.

Przewodniczący KDO przy Wydziale KiOŚ – Wiesław Rygielski dodał, że w przypadku spożywania alkoholu nad Wartą, Rada Miasta prowadziła kilka długich debat. Jeśli chodzi o jakość powietrza – Rada nie poświęciła temu zagadnieniu nawet pięciu minut. Następnie przytoczył zapisy raportu Komisji Europejskiej na temat działań Polski w zakresie walki ze smogiem.

Przewodnicząca KR – Klaudia Strzelecka zwróciła się z prośbą do przedstawicieli Wydziału KiOŚ o przekazanie odpowiedzi na zadane pytania do końca kwietnia.

Dyrektor Wydziału Kształtowania i Ochrony Środowiska UMP – Hanna Grunt zapytała, czy Wydział ma udzielać odpowiedzi na wszystkie pytania zadane podczas posiedzenia.

Przewodnicząca KR – Klaudia Strzelecka uściśliła, aby ograniczyć się do pytań Radnych.

Radny Konrad Zaradny, w związku z zarzutami Pana Rygielskiego w sprawie pracy członków Komisji, poinformował, że składa interpelacje dotyczące pieców węglowych. Ponadto dodał, że jeśli ma jakiegokolwiek pytania w zakresie czystości powietrza, zwraca się z nimi do Wydziału, także poza pracą w Komisji Rewizyjnej.

Przewodnicząca KR – Klaudia Strzelecka uzupełniła, że Radni są przypisani do prowadzenia poszczególnych kontroli, a wspólnie jako Komisja – formułują wnioski w protokole kontroli. Jedna kontrola trwa około pół roku i dopiero po jej zakończeniu tworzone są zalecenia.

Działacz organizacji pozarządowych – poprosił ponownie Państwa Radnych o zapoznanie się z działalnością Koalicji Antysmogowej. Zawniósł o współpracę ze strony Rady Miasta.

Przewodnicząca KR – Klaudia Strzelecka zaznaczyła, że wszelkie postulaty na ten temat należy skierować do Komisji na piśmie – aby mogły być w jakikolwiek sposób uwzględnione. Z uwagi na brak dalszych głosów w dyskusji, przeszła do kolejnego punktu porządku obrad.

Ad. 2. Sprawy bieżące. Wolne głosy i wnioski.

Działacz organizacji pozarządowych – przekazał członkom Komisji informację na temat ujęcia wody Mosina-Krajkowo.

Przewodnicząca KR – Klaudia Strzelecka poinformowała, że kontrola będzie kontynuowana w czerwcu, ponieważ w maju odbędą się spotkania Komisji dotyczące absolutorium i wykonania budżetu za 2018 rok. Następnie podziękowała za obecność i zamknęła posiedzenie Komisji Rewizyjnej.

**Przewodnicząca Komisji Rewizyjnej
Rady Miasta Poznania**


Klaudia Strzelecka

Sporządził:
Bartosz Wojciech BRM
w dniu 15 kwietnia 2019 r.

SPÉCJALISTA

Bartosz Wojciech